



A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (— 80 kor.) Félévre — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — — 1.20 (2.40 „) Egyes szám — — — 10 (— 20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Felhívás

a Déli vasut összes alkalmazottaihoz!

Vasárnap, e hónap 27-én, Nagykanizsán, a Déli vasut magyarországi vonalainak alkalmazottai

országos értekezletet

tartanak, amelyen a további teendők fölött döntenek.

A Dv. igazgatóságának az emlékiratra adott válasza olyan helyzetet teremtett, amely gyors és szolidáris elhatározást tesz szükségessé.

A rendelkezésünkre álló rövid időt testvéreink úgy használgák ki, hogy az országos értekezleten valamennyi dv. állomás és szolgálati hely képviselve legyen.

Feltétlenül szükséges, hogy a dv. forgalmi személyzet: a mozdonyvezetők, fűtők, halauzok megbízottai is ott legyenek a műhely-munkások, raktári, szertári, fűtőlázi, pályafentartási munkások és az állomási személyzet küldöttei mellett!

Testvérek!

Nagy, döntő elhatározás előtt állunk, összetartásra és józanságra van szükség!

Testvéri üdvözléssel

Az országos szervező bizottság.

Nesze semmi, fogd meg jól!

— A Déli vasut válasza emlékiratunkra. —

Egy dussgazdag, mindennemű kedvezményben és előnyben részesülő, hatalmas vállalat mondta ki hétfőn azt a gőgös, durva jelszót. Akiknek pedig mondtotta, azok a saját alkalmazottai, a dolgos, szorgalmas emberek ezrei.

A Déli vasut igazgatósága hétfőn délután adta meg a választ arra az emlékiratra, amelyet a társaság magyarországi alkalmazottainak az érdekében még szeptember hónapban beterveztett szövetségünk. A válasz röviden ez:

— Nesze semmi, fogd meg jól!

Az összes magyarországi vasutak alkalmazottai közül talán a legmoshatóbb a déli vasutasok helyzete. A Máv. munkásainak a sorsa erősen versenyez ugyan a déli vasutasokkal, de

az kétségtelen, hogy a társaság osztrák vonalainak alkalmazottai még a múlt esztendei *passzív rezisztencia* által elért vívmányok előtt is sokkal, de sokkal jobb volt, mint a magyarországi vonalakon alkalmazottaké, a munkásoké és kinevezetteké egyaránt.

Egyazon társaságnak az alkalmazottai kétféle elbánásban részesültek, aszerint, hogy a Lajtán innen vagy a Lajtán túl végzik-e szolgálatukat.

Osztrák testvéreink a múlt esztendőben ismét tetemesen javítottak helyzetükön. Nem irigyeljük, sőt örömmel üdvözljük *sikeres harcukat*. A magyarországi déli vasutasok helyzete ellenben napról-napra elviselhetetlenebb lett. Az összehasonlítás az osztrák testvérek helyzetével csak újabb ösztönzés volt arra, hogy a magyarországiak is megtegyenek — ha lehet: *békés úton* — mindent helyzetük javítására.

A békés kísérlet meg is történt. Szövetségünk útján felment a déli vasutasok kívánságait tartalmazó emlékirat az igazgatósághoz. Öt hónapig hevert ott. Azt mondták ismételt sürgetésünkre, hogy még tanulmányozzák. Alaposan, részletesen tanulmányozás után végre értesítették szövetségünket, hogy hétfőn, e hó 14-én kívánják a munkások küldöttségét fogadni és előtte megadni a választ az emlékiratra.

Képzeltető, milyen lázas érdeklődéssel néztek a déli vasutasok ez elé a nap elé. A hosszú tanulmányozás után bizvást elvárhatták, hogy az összes kívánságokat teljesíti az igazgatóság. Hiszen olyan alapos minden panasz és olyan jogos minden követelés, hogy hosszú tanulmányozás nélkül is hozzá kellene járulni valamennyihez.

A déli vasuti munkások tizennégy kiküldötte jelent meg szövetségünk két megbízottjának a vezetésével hétfőn délután a Dv. igazgatóságánál. Mindjárt az audiencia kezdeténél kitünt, hogy az igazgatóságnak rossz a lelkiismerete. Csupán a dv. munkástársak előtt akarták kihirdetni a választ, a szövetség megbízottjainak mellőzésével.

Erre a provokálásra az első pillanatban az egész küldöttség azt a választ akarta adni, hogy megfordul és ott hagyja az üzletigazgatóság tagjait. Szövetségünk megbízottjainak rábeszélésére azonban mégis vállalkoztak, hogy három csoportban oszolva, meghallgassák a *Fransics, Breuer és Woffka* urak által tolmácsolt feleletét a Dv. igazgatóságának.

Ott következett azután a második huncutság. Az emlékiratra nem nyújtottak át semmiféle írásbeli választ, hanem szóval mondták el a mondani valójukat. Négy óra hosszat tartott a küldöttség informálása és a négy óra után azzal a tapasztalattal távoztak dv. munkástársaink, hogy *amit az igazgatóság az emlékirat kívánságaiból megadott, az semmi, éppenséggel semmi!*

Igéret, hogy csináltatnak ruhaszekrényeket a munkahelyeken, építenek majd valamikor tisztasági fürdőket a személyzet részére, *de a fontosabb követelések közül egyetlenegy sem teljesítenek*. Sem a bérjavítást, sem a munkaidő szabályozását, sem az ügynevezett munkásjóléti ügyek rendezését. Semmit, semmit. A nyomoruság, a megalázó, fájdalmas rabszolgaság a régi marad.

Ezzel a szóbeli üzenettel küldték vissza a megbízottakat a munkástársaikhoz. Írásban — úgy mondták — majd a szolgálati főnökökkel fogják tudatni az igazgatóság határozatát, akik azután felolvassák a munkások előtt.

Künn a vonalak mentén, a műhelyekben, raktárakban, a szertárakban és fűtőlházakban sok ezer munkás szivszorongva várja, micsoda engedményeket hoznak haza a fővárosból a megbízottaik. Minden reményük ebben a válaszban összpontosul. Ettől a választól várják helyzetük jobbrafordulását. Ettől remélik, hogy fárasztó, veszélyes munkájukért cserébe legalább félig-meddig emberséges megélhetést kapnak.

És a küldöttek elkeseredve jelentették, hogy a méltányos és komoly kívánságaik közül egyetlenegy jelentékenyebbet sem teljesített az igazgatóság.

Ez az elintézése az emlékiratnak a legvadabb izgatás. Már most, amidőn ezeket a sorokat írjuk, arról értesítenek minket, hogy a dv. munkások és egyéb alkalmazottak körében valósággal forradalmi a hangulat. A történetek után nem is képzelhető másként. Az igazgatóságoknak is feltétlenül tudnia kell, hogy rideg, szívtelen magatartásával micsoda vihart támaszt. És vagy esztelenségből vagy szándékosan provokálta ezt a veszedelmes helyzetet.

Am lássa a következményeit! A felelősség teljesen az igazgatóságot terheli. Viselje embertelen és barbár elhatározásának a teljes következményeit.

Azt az egyet mondhatjuk, hogy a *Vasuti Munkások Országos Szövetsége a hétfői kihallgatással lezárta az ügy aktáit.* Nem akar és nem is tud többé befolyást gyakorolni a dv. munkástársak elhatározására.

Ami pedig azt az elhatározást illeti, rövid időn belül el fog dőlni, hogy a dv. alkalmazottai — az összes alkalmazottak! — mit felelnek az igazgatóság brutális szívtelenségére. *Az alkalmazottak nem fognak öt hónapig gondolkodni, amíg tisztába jönnek az elhatározásukkal.*

A munkás karja akkor a legveszedelmesebb, ha — pihen.

A dalai láma és a három testőr.

A dalai láma: *Bráhm Miksa, a Déli vasut helyettes vezérigazgatója.* Egyik laptársunk nevezte el így, de találébb, megfelelőbb elnevezéssel alig illeltek még embert. A maradiság, a makacs, szinte megmerevedett konzervatív gondolkodás, a terpeszkedő gőg, a légmentes elzárkózottság valóságos minta-

képe. A Tüköry-palotabeli fészkből csak néha-néha röppen ki, hogy Boda főkapitány-nak a közérkölciség megóvása érdekében kiadott rendeletét ellenőrizze, vagy hogy a Wienből importált Hochquellenwasser hatása teljes legyen, de soha, egyetlen egy esetben sem azért, hogy az igazgatása alatt álló vasut ügyével, vagy alkalmazottainak helyzetével foglalkozzék, törődjék. Testőrein kívül egyetlen élő alkalmazott magas színe elé nem kerülhet és méltóságos személyében legfeljebb utcai tereptanulmányozása közben gyönyörködhetnek alkalmazottai. Testőreit ellenben talpnyalásra mindennap fogadja, sőt megjelenésük hivatali kötelességük közé tartozik és a ranglétrán való emelkedésük egyik főfeltétele, hogy a kopogtatás, az öltözködés a meghajlás, a tárgyalás olyan módon történjék, mely az ő uralkodói méltóságának mindenben megfeleljenek. Ezért eunuchjai és testőrei vetelkednek egymással a szolgaságban és boldog az, aki a másikat ebben az irányban tullicitálhatja. Egyik osztályfőnöke például sárga kesztyűben jelent meg nála állandóan, ami rettenetesen tetszett ő Lámaságának. A többiek majd szétpukkadtak az irigységtől. Végre megtalálta egyik a lefőzés módját. Az ajtóküszöbön kopogtatott, mielőtt a szent küszöböt átlépte. Rendkívüli előléptetésben részesült a legközelebbi alkalommal.

És ennek az embernek nevezett igazgató-nak gondjaira van bízva egy nagy vasut igazgatása, ennek gondjaira tizezernyi vasutas helyzete, sorsa.

Testőrei közül egyelőre háromról emlékszünk meg, *Franschitz-ról, Breuer-ről és Waffkáról.*

Franschitz Adolf a leggonoszabb ember a sinek birodalmában. A föld szégyene. Megtestesült bünlajstrom. Az éhhalálal viyódó szájából képes elvenni a falatot, a legparányibb egyéni haszonért nyomorba dönt családokat, halálba kerget nyugodt lelki-

ismerettel kartársakat. Közrendőr volt Bécsben s az igazgatóhelyetteséig való diadalutját feljebbvalók és alantosok tetemei borítják. Annyi bűn terheli lelkiismeretét, annyi embert kergetett a megsemmisülésbe, hogy nyilvános helyen mutatkozni nem mer, hogy csak rendőri fedezett mellett meri elhagyni családi szennyfészket. A személyzettel per Hunde, Kerle, Bagazs beszél, ha ugyan beszédnek lehet minősíteni tagolatlan szemenszedett gorombaságait. Tisztességes szó ajkát még nem hagyta el, az igazsággal állandóan hadilábon áll és legutóbb is otromba hazugságával ezekkel károsította meg egy sikkasztási ügyben a déli vasutat. Ez a büntömeg a jobbkeze a dalai lámának s egyetlen egy ügyben sem intézkednek az ő meghallgatása és hozzászólása nélkül. — Könnyen elképzelhető, minő gazdálkodás folyik annál a vasutnál, melynél egy Franschitz a legmagasabb polcig játszva küzdhet fel magát, elképzelhető, minő helyzete lehet ott az alkalmazottaknak, hol ennek a szörnyetegnek szava döntő súlylyal esik a serpenyőbe.

A másik testőr *Breuer a Mór de Aliga,* Neki más szerep jutott a 'déli vasut igazgatásában az alkalmazottak kizsákmányolásában, pórázon tartásában. Ő keztyűs kézzel dolgozik. Az éremgyősséig finom, engedékeny, atyai jóindulatot tanusító, színlelő harmadik testőrtársával, Waffkával együtt. Jóizlésű ember megundorodik attól a kétségbeesítő finomságtól, melylyel az alkalmazottakkal bánik s melylyel a Franschitz által még épségben hagyott utolsó csepp vért kiszípolyozza a déli vasutas rabszolgákból. Mór a helyettesítője Maxnak szabadsága idején, de urát nem Budapesten, hanem Aligáról szokta helyettesíteni patenthidu nyaralójából. A talpnyalásban szaktekintély s leplezetlenül tör a vezérigazgatóhelyetteségre, melyre legnagyobb kvalifikációja izraelita jezsuitasága.

A „MAGYAR VASUTAS” TÁRCÁJA.

Várj...

*Őszvágó, deres pusztaságon
Simpár fut el a messzeségbe;
Őszvágó, deres pusztaságon
Zsellér-gyerek
Rongyos-gyerek.
Rádül a zengő sinre.*

*Rádül a zengő-csengő sinre
S hallgat csudálatos meséket
Zsellér-gyerek,
Rongyos-gyerek,
Sóvány csöpp teste didereg,
De szemei lángban égnek.
Igy szól a sin:*

*Várj, fiam, várj,
Jön még a nyár:
Hoz még gyöngyöt, hoz még éket,
Hoz még bársony-ruhát néked,
Várj, fiam, várj...*

*Várj, fiam, várj,
Jöjjön csak a nyár:
Néked virul száz virágja,
Néked dalol száz madárja,
Várj, fiam, várj...*

*Várj, fiam, várj,
Piros lesz a nyár:
Piros dallal jön az angyal,
Piros angyal, piros hajnal
Várj, fiam, várj...*

*Zaklatolva közel a fekete gép
S dübörögve fut el az éjszakába,
Zsellér-gyerek,
Rongyos gyerek
Égő szemekkel néz utána...*

Madarász Emil.

„Elvtárs!”

— Irta: Gorkij Maxim. —

I.

Ebben a városban minden különös, érthetetlen volt. Egy sereg templom tarka, fényes tornya emelkedett a magasba. De a gyárak falai, kéményei sokkal magasabbra nyultak, mint a templomok és tornyok, melyek szinte elvesztek a szürke kőfalak között és csak itt-ott keltették az impresziót, mintha egy-egy rikitő, fantasztikus színfolt helyezkedett volna a sivár, poros falakra és romokra. A harangszó bágyadtan hullámozott a bádogtetőkről a földre és lassankint elhalt a házak között, melyek nagyok és többnyire csinosak voltak. A nép inogorván, bizonytalanul vánszorgott a város utcáin. Egy részük szórakozást keresett a nehéz munka után, mások pedig sóvárgó szemekkel lesték a kenyeret. Ezeket az erősek csakhamar hatalmukba ejtették. Így nevezték a gazdagokat. Mert úgy vélekedtek, hogy csak a pénz adhat hatalmat és szabadságot. A gazdagok fényűzése irigységet és gyűlöletet ébresztett a szegényekben. Senki sem ismert finomabb muzsikát az arany csengésénél: éppen ezért ellenségeskedtek az emberek és csak a kedélytelenség berult a lelkekre, mindenre. A nap egykedvűen szórta sugarait mindenüvé. De az élet itt mindig sötét, szomorú volt. Ha jött az éj, kigyultak a lámpák, éhes asszonyok járkáltak az utcákon: eladták szerelmüket. Az illat, az ételszag az éhezők orrába csapott; a dal, a zene, a fény, megdobogtatta a szíveket. A boldogtalanság elnyomott sóhaja lebegett felettük, de nem volt bátorságuk

és erejük felkiáltani. Mindnyájan élni akartak, ám senki se tudta, hogyan. Senki se teljesíthette szabadon kívánságát. A jövőbe irányzott minden lépés a jelen sivárságába vezetett: egy falánk szörnyeteg erős, hatalmas karokkal utját vágta. A férfiak zavarodottan, kétségbeesetten álltak meg az élet riasztó arca előtt. Szomorú, néma esdekléssel lesték a szívét. Azután elmosódott a jövő varázslatos képe és az élet nyomorult áldozatainak nyögése marcangolta lelküket. Csak bajokat okozott nekik a folytonos igazságtalanság. És az élet zenéjét elnyomta a kín, a titkos gyűlölet, a kegyetlenség orgiája és a bestiális erőszak.

II.

A sors és a vágy görcsös harcának foratagában, az egoizmus posványában, a pincékben, hol a szegények laktak, kik a vagyont és a hatalmat alkották — másoknak: észrevétlenül járt-kelt egynéhány álmodozó. Ezek még bíztak az emberekben. A revolúció apostolai voltak. Lelkükben hordták a távoli igazság-tűz forradalmi szikráját. Komoly, hideg fény sugárzott szemükből. De barátságosabban és szeretettel plántálták ezt az igazságot az emberek sivár szívébe — az emberek rabszolgáinak szívébe, akiket a vágy hatalma és a kegyetlenség, a kenyér néma és vak szerszámává tett. És ezen megtört emberek bizalmatlanul fogadták az új szavak muzsikáját, melyek már régen várakoztak a nagy szívükre. Lassankint felemelték fejüket és széjjel-szedték a esalfa hazugságok csomóit, melyekkel a hatalmasok körülverték őket. Korlátolt, elnyomott jogtalansággal csordultig

Röviden bemutattuk a testőröket is, akik a dalai láma trónszékét naponta körülnyalják.

Kétségbeejtő dolog, mikor ilyen „intézők” kezébe van letéve egy nagy vállalat ezernyi alkalmazottainak sorsa. Reméljük, hogy a déli vasut tervbe vett államosítása elsöpri helyükről őket, de ha ez nem jön, gondoskodni fogunk arról a tisztító viharról, mely semmivé tegye ezt a dalai szövetséget, melynek kenyere a leglelketlenebb kizsákmányolás!

Testvérek! Ha valaha volt, úgy most van szükségünk az összetartásra.

SZEMLE.

Breuer urék kivételek.

Az udvariasság kötelez. Mindenkit kötelez, aki arra számot tart és meg is érdemli, hogy vele szemben is udvariasság gyakoroltassék. Tudja az ördög, hogy a Déli vasut urai miért kivételek eme általános szabály alól. Ők megkövetelik azt, hogy a velük való érintkezés alkalmával az udvariasság formái betartassanak, de ők úgy gondolják, hogy ezzel szemben ők semmire sem kötelesek, még arra se, hogy a tánc- és illemszabályok elemeiből kiállják a vizsgát.

Itt csak elmondjuk az esetet úgy, ahogy történt. A Déli vasutiak nyomorusága, amely a Dv. urainak bárdolatlanságánál is közismertebb, munkástársainkat arra indította, hogy emlékiratot intézzenek a nemzetközi tőkével uzsoráskodó intézethez. Ezt az emlékiratot a mi szövetségünk, amelynek délivasutas testvéreink tagjai, adta be az intézethez. A szövetség, mint a délivasutasok megbízottja, az emlékiratot benyújtók képviselője, érdekeiknek védelmezője állt szóba a Déli vasuttal, hogy hát mi lesz?

A magyarországi üzem igazgatósága a Vasuti Munkások Országos Szövetségének írt át, hogy az emlékiratra megadja a választ és e célból a Szövetség megbízottai jelenjenek meg előtte a délivasutasok képviselőivel.

megtelt életükbe, megbántott, sértett, megmérgezett szívükbe, felébredt öntudatukba egy egyszerű szó csapódott:

Eltárs!

Hisz maga ez a szó nem új. Hallották, kiejtették már nem egyszer. Éppen olyan üresnek és butának tűnt eddig, mint a többi elkoptatott szó. De most egyszerre egészen másképpen hangzik. Egy új szellem szól belőle. Valami erő, valami világító tisztaság volt benne, mint egy darab gyémántban. Érezni kezdték ezt a szót; bizonyos gonddal ejtették ki és úgy ringatták szívükben szeretettel, akárcsak egy anya ujszülött gyermekét. És mennél mélyebbre tekintettek ezen szó világító lelkébe, annál sugárzóbbnak és jelentőségteljesebbnek látszott.

Eltárs! mondták egymásnak és úgy érezték, hogy ez a szó egy egész világot foglal magába, hogy mindnyájukat egy hatalmas táborban tartja, kölcsönös szeretetre ösztönzi és mindnyájukat a szabadság magasságaiba emeli. Mihelyt a szívükbe lopódzott ez a szó: már nem voltak többé rabszolgák. És egy napon egy nagy, emberséges szóval lepték meg a hatalmasokat:

— Elég!!

És az élet megállt, elnémult, mert náluk volt a hatalom, melylyel azt mozgatták. Igen, náluk, senki másnál... A viztartók kiszáradtak, este nem gyultak fel a lámpák, mely sötétség borult a városra. És az urak tehetetlenül bámultak maguk elé, félelem szállta meg lelküket, átkozták a lázadókat, kiknek ekkora erejéről álmodni sem mertek volna. Elvonult előttük az éhség rémképe, látták siránkozó gyermekeiket... Sajátságos, sejtelmes, vészjósló csönd uralkodott

Eddig helyes a dolog. Eddig a Déli vasut uraiból nem fogyott ki az a kötelességérzet, amely udvariasságra sarkalja az embert még akkor is, mikor nehezére csik. De mi történt akkor, mikor a szövetségünk képviselői ketten tizennégy délivasutas munkástárssal az összeség nevében, annak egyenes megbízásából megjelentek a magyarországi üzem igazgatóságánál, hogy a választát vegyék? A legcudarabb, a leggorombább neveltlenség, a legvaskosabb, a legműveletlenebb udvariatlanság.

Breuer igazgató ur kijelentette, hogy a szövetség képviselői — tehát azok az emberek, akik az emlékiratot benyújtották — távozzanak, ő majd a munkásoknak, az ő jelenlétük nélkül, adja meg a választ. No, hogy aztán mi történt, hogy munkástársaink erre kivonultak és hosszas tanácskozás után egyeztek abba, hogy a választ kategóriánként egyik-másik délivasutas urnál meghallgassák, az most mellékes.

Mi egyszerűen arra a pöffeszkedő neveltlenségre akarunk rámutatni, amelyet Breuer igazgató urék elárultak. Ezekről az urakról igazán nem tudtuk, hogy ennyire korlátoztak, ennyire — hogy udvariassan fejezzük ki magunkat — udvariatlanok. Hogy kizsákmányolók, hogy profitéhesek, szűknarkuak, rövidlátóak és nagyon sok tekintetben korlátozt személyiségek, arról szentül meg voltunk győződve. De hogy udvariatlanok, gorombák, neveltlenek legyenek, azt nem hittük.

Hiszen a legéhesebb rabló is lehet udvarias, ez nem kerül pénzbe. Nem muszáj azt ordítani, hogy pénzt vagy életet! Lehet úgy is mondani:

— Méltóztassék a pénzét vagy az életét átadni.

A délivasutasok emlékiratára adott választ sem kellett volna a legostobább udvariatlanság formái közt adni át. Itt is lehetett volna udvariaskodni, hiszen ez az egyetlen valami, ami nem kerül pénzbe sem Breuer uréknak, sem a részvényeseknek.

Azért legyenek nyugodtan afelől, a Vasuti Munkások Országos Szövetsége nem fogja a fejét falba verni amiatt, hogy egyik-másik ur neveltlenség. A felnőttek oktatója az élet. A Déli vasut urai megtanulják még, hogy a Szövetséggel való érintkezésnek mily formái vannak és ezek a formák

az utcákon, mintha a halál lehellete töltötte volna meg. Csöndesen vesztegelt az élet, mert az alkotó hatalom önmagára ismert és a rabszolga egy korlátlan, varázslatos szót fedezett fel: akaratának kifejezését. Fölzabadította magát a kényszer alól. Tisztán látta alkotó hatalmát.

Ezerszerte hosszabbnak tűnt az éjszaka, ahogy a vastag, buta sötétség a halott városra borult. Rémnapiak következtek azokra, akik az élet urainak vallották magukat. Mindenekelőtt kibontakozott előttük félelmetes meztelenségében évszázadoknak az alkotása, egy szörnyeteg, melyet vérével táplált a nép. A házak ablakai sötétek voltak, némán meredtek az utcára, ahol merészen vonultak fel az élet igazi urai. Éheztek... Előttük ez nem volt ujság. Ők ismerték már az éhséget és testi szenvedésüket össze sem lehetett hasonlítani a bitorló urak kinjával, bosszuságával. A munka jelentőségének tudata felébresztette bennük a szent jogok igényét. És még újabb erővel, vaktóbb fényvel tündökölt előttük a mindenható, mindnyájukat összeforrasztó szó:

Eltárs!

A hazug jelenbe kiáltott ez a szó. Érezték, hogy a jövő, az új élet hirnöke, mely új élet majd mindnyájuk számára nyitva áll.

III.

A koldus — akinek még tegnap a jöklakottak egy nyomorult kopejkát dobtak (részvétük díjául) — szintén megértette ezt a szót. Ugy tűnt neki, hogy ez az első legnagyobb jótétemény életében és megundorodott nyomorától.

Sűrű tömegekben hullámozt a nép az

mennyire kötelezik még a Breueréket is akkor, mikor szorul a kapca.

A kapca pedig maholnap szorulni fog. Ezt még a neveltlenség se tudja megakadályozni, pedig az elég vaskos, elég erős oldala Breueréknek.

Szobrot a lelkiismeretlenségnek!

Talán az egész világon nincs súlyosabb, otrombabb lelkiismeretlenség annál, amely a Máv. intézőinél gyári áron kapható, amelyet itt túltermelnek, amely vörös fonálként húzódik végig minden olyan, ami a Máv.-tól kerül ki. Végtelenül csodálatos, hogy akkora lelkiismeretlenség mellett ez az üzlet régén, régén csödbe nem jutott, dobra nem került.

Nem azért, mert talán a munkabérekre óriási aránytalan összeget pazarolnak el, nem azért mert a Máv. kiadását nem tudja a bevételhez mérten szabályozni és munkásboldogító intézményei a szó szoros értelmében a csőd szélére juttatnák a nagyszerű üzletet, nem azért, mert hiszen jól tudjuk, hogy alig van lelkiismeretlenebb munkásnyuzó valami a Máv.-nál. Azért csodálatos, hogy ilyen rendszer mellett régén-régén tünkre nem ment és a saját alkalmazottjai az elkeseredett, a jogos, a kihívott, az évtizedeken keresztül élesztett bosszúnak a tüzével fel nem pörkölték az egész intézményt.

Az a csodálatos, hogy a Máv. alkalmazottai — talán egytől-egyig, úgy ebben mint abban a kategóriában — olyan galambszelid, birkatürelmű emberek, akiket évtizedeken át lehetett nyuzni és bolondítani. Az a csodálatos, hogy a Máv. intézősége oly rettenetes lelkiismeretlenséggel játszik ezzel a vállalat, mintha sohasem kellene attól a lépten-nyomon bekövetkező valamitől tartania, hogy elfogy a türelem, megtelik a pohár, elszakad a hur.

Ez a lelkiismeretlenség, ez az a csunya bűn, amelyet a Máv. bőrre elkövetnek azok az urak, akik magukat a Máv. Megváltóinak hiszik és akikről minden pillanatban kishülhet, hogy ők lesznek a Máv. érdekének keresztrefeszítő Pontius Pilátusai.

Meg kell nézni az ipari munkások helyzetét. Igazán gyalázat tűrni azoknak, akik szenvedik és gyalázat azokra, akik okoz-

utcákon: mintha szikrák cikkáztak volna a levegőben, melyek siettették a testvériség megvalósulását.

Az egyik utcasarkon öreg szónokot hallgatott a nép. Egy szakállas, fontoskodó rendőrtisztviselő közeledett a csoporthoz és miután a beszédet végighallgatta, így szólt:

— A gyülekezés tiltva van, uraim! Oszlojanak széjjel!

Egy pillanatig hallgatott, a földre szegte tekintetét és hirtelen fölkiáltott:

— Elvtársak!... Testvéreim!...

És akik szívükben hordták ezt a szót, akik közé az összetartó testvériséget hozta, azoknak most fölragyogott az arca: a közeledő diadal námore, a büszkeség sugárzott róluk. Látták a szó fonságát, erejét, mely végtelen és legyőzhetetlen.

Már gyülekeztek a szürke fegyverek, már sorakoztatták őket: a hatalmasok haragja vissza akarta ütni a hullámozó igazságot, mely már egyre terjedt, gyújtott, növekedett a nagy város szűk utcáiban, ahol a Cézároknak kegyetlenségeiket gyakorolták; mindjobban terjedt a csöndes, néma falak között, a lenézett és ismeretlen kezek alkotta falak között. Itt-ott már fölcsapott a tűz, amelynek azonban az a missziója, hogy az egész világot világító lánggal vegye körül és mutassa meg az összes népek testvérisítésének az útját, hogy eméssze fel a gyűlöletet és a kegyetlenséget, mely reánk nehezedik. A láng vegye körül a szíveket és forrassza őket egy világszívbe: a munka, a szeretet, az erény szívéé.

Ezt a jövőt hirdette nekik ez az egyszerű szó és egy fényugárt vetett a lázas küzdelembe, a nyugtalan életbe.

zák. Nincs magánvállalat, ahol a kizsákmányolás nagyobb és lelkiismeretlenebb legyen és nincs magánvállalat, ahol a munkások türelmesebbek legyenek, mint itt.

De már a türelem elfogyott, rettenetes módon elfogyott, mert kiszivattyúzták minden kis csöppjét, ha akkora lett volna is mint az Óceán. A műhelyi munkások körében jobbra-balra, az egész országban általános a forrongás.

De hát ez nem csodálatos, ez természetes.

Hisznóság, a legnagyobb mérvű cudarság az, ahogy manapság a műhelymunkásokkal bántak. Csak egy példát írunk ide, amelyhez hasonló van untig való. *Sátoralfajhelyen olyan az állapot, hogy a kocsik nem férnek be a műhelybe. Az asztalosok a szabadban dolgoznak. A nyitott kocsik tele esték hóval. A műhelyi munkások maguk takarítják ki s ezért nem kapnak semmit. Az egész napi munkájuk nem hoz egy negyednapit keresetnek megfelelő bért.*

A főnökhöz mennek, hogy segítsen, mert éheznek, nyomorognak, a főnök ur mit felel?

— *Álki nem tud megélni itten, az menjen innen a pokolba!*

Ha ez egy helyütt történnék, ha azt mondanánk rá, hogy kergessék a főnököt a pokolba és új emberrel új rendszer között be, de ez nem így van. *Az egész országból érkeznek a műhelymunkások panaszai, hogy nem dolgoznak csak félnapot vagy nem tudják megkeresni még az alapbért sem.*

Tessék megnézni Brassót. A műhelyszemélyzet közül hat ember ajánl cserét az ország bármely részébe. *Nincs keresetük, sétálnak s ha panaszkodnak — sajnálják őket.*

Ennek az állapotnak nem lehet, sőt nem szabad soká tartani. Az elkeseredés a nyomorúság, az általános és nyílt elégedetlenség megérett arra, hogy olyan helyzetet teremtsen a műhelymunkások körében, amelynek előkészítése egyenesen annak az óriási lelkiismeretlenségnek köszönhető, amely a Máv. intéző urainak a körében otthonos.

Gyerünk csak harcba! Ennek a lelkiismeretlenségnek a mi jövőnk még szobrot fog állítani, akár a Kossuth Ferenc. akár a Ludwig Gyula képiben.

Vasutassors.

Pénteken reggel a rákosi rendező-pályaudvaron a 346. számú mozdony elütötte Ivánka János fékezőt, akit súlyos sérülésével a Rókus-kórházban ápolnak.

A munkások nem veszíthetnek mást, csak láncukat, de nyerhetnek értük cserébe egy egész világot.

Iga nekünk nem kell!

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének vannak alapszabályai, vannak tagjai, van felügyeleti hatósága is. Tagjai mi — ennek a lapnak az olvasói — vagyunk, alapszabályait valamennyien ismerjük, a felügyeleti hatóság pedig a *Vasuti és hajózási felügyelőség*.

Szükséges volt ezt a bizarr összeállítást így megcselekednünk, mert egyre több jele mutatkozik annak, hogy bizonyos kérdésekre nézve jelentékeny eltérés van a Szövetség tagjainak és a Vasuti és hajózási felügyelőségnek a felfogása között. Nevezetesen a *Szövetség* hivatását és az *alapszabályok* értelmezését illetően.

Ezt az eltérést is szóvá kell a legnagyobb nyilvánosság előtt tennünk, — nekünk, a Magyar Vasutas-nak — mert csak így remélhető, hogy az eltérés valahogy megoldásra jut. Vagy így, vagy úgy...

Aktuális a kérdést a felügyelőségnek a szövetséghez legutóbbintézt leiratát. Szövetségünk ugyanis több esetben számos tag kérésére bizonyos visszaéléseket és panaszokat hozott a jobbpárti üzletvezetőség tu-

domására, azzal a kéréssel, hogy a sérelmek orvoslása érdekében intézkedjen az üzletvezetőség. Erre nemcsak a tagok érdekeinek a megvédése készítette a Szövetséget, hanem az a nagyon helyes és józan felfogás is, hogy magának a vasutintézetnek is érdekében áll a sérelmek orvoslása, mert csak így lehet kellemetlen konfliktusoknak elejét venni.

A jobbpárti üzletvezetőség azonban dőlőfős ridegséggel azt felelte valamennyi ilyenü beadványra, hogy visszautasítja a Szövetség közbenjárását és a felsorolt sérelmeket nem veszi tudomásul. A Szövetség erre — teljes lojalitással — a Vasuti és hajózási felügyelőség elé vitte az ügyet, hivatkozva arra, hogy a közérdeket szolgálja beadványaival és így a közérdeket sérti az üzletvezetőség brüszk magatartása.

Erre a Vasuti és hajózási felügyelőség egy bizalmasnak jelzett leiratban imígyen válaszolt:

A Máv. budapest-jobbpárti üzletvezetősége ellen emelt panaszában múlt évi november hó 30-án hozzánk intézett felterjesztésére értesítjük a szövetséget, hogy a nevezett üzletvezetőség eljárásában kifogásolni valót nem találtunk.

A panasz megvizsgálásából azt láttuk, hogy a szövetség ténykedése a nevezett üzletvezetőséghez intézett beadványaiban az egyes alkalmazottak kérelmei, illetőleg szolgálati ügyeinek tolmácsolására és közvetítésére szorítkozik; a nevezett üzletvezetőség pedig az ily közvetítéseket nem fogadta el, amint azt sem a szolgálat, sem a szövetség érdekében nem is fogadhatja el.

Ugyanis úgy a szolgálat természete, mint a fennálló szabályok megkövetelik, hogy az alkalmazottak szolgálati ügyeiket s kérelmeiket az erre hivatott főnökségeik útján terjesszék elő.

A szövetségnek ily irányú közvetítése, ha az elfogadtatnék, nemcsak a szolgálati szabályokba ütköznék, hanem a közvetlen szolgálati főnök elkerülésére, az alkalmazott és szolgálati főnöke közötti viszony lázítására vezetne.

Már pedig ezen viszony ápolása oly követelmény, amelynek előmozdítása a szövetség célja: „tagjainak szellemi és anyagi érdekeit megóvni, munkas és szolgálati feltételeik javítására irányított törekvéseiket előmozdítani.”

A szellemi és anyagi boldogulás előmozdítására irányuló törekvés sikerének pedig alapfeltétele, hogy a szövetség az összes tényezőkkel — tehát a jelen esetben a közvetlen szolgálati főnökkel is — karöltve járjon el.

A szövetség ténykedése pedig az egyeseknek szolgálatát az érintő kérelmek rendszeres közvetítése által oly irányzatú, mely az alkalmazott és közvetlen főnöke közti bizalmas viszonyt lehetővé tenné.

A szövetség ily irányú ténykedését tehát nemcsak, hogy nem helyeselhetjük, hanem az alapszabályokba ütközőknek tartjuk, mert a szövetséget az alapszabályok egyetlen pontja sem hatalmazza fel az alkalmazottak szolgálati ügyeinek közvetítésére, sőt az alapszabályok 1. §-a a szövetség működését a folyó rendes szolgálati ügyeken kívül eső ténnyé utasítja.

Megjegyezzük még, hogy az ily közvetítés, tekintve a fentebb kiemelt fontos közleményektől, a szövetség egyes tagjainak válik előnyére.

Ugyanis miután a kérelmek tárgyalásánál a közvetlen főnök meghallgatását mellőzni nem lehet, az ily közvetítés a kérelmek tárgyalását késlelteti. Másrészt pedig téves a szövetség azon álláspontja, amely szerint a felsőbb szolgálati főnökségek jóindulatába nagyobb bizalmat vél helyezhetni, mint a közvetlen szolgálati főnökébe, holott a közvetlen szolgálati főnököt általában ugyanazon szempontoknak kell vezérelnie, mint az őt kirendelő felsőbb szolgálati főnökséget.

A közvetlen szolgálati főnökök elkerülésével a szövetség tehát közvetve bizalmatlanságot nyilvánít a közvetlen főnököt kirendelő felsőbbbség iránt is, amelynek éppen jóindulatát kívánja megnyerni a közvetített kérelmekre nézve.

Nem hagyhatjuk végül megjegyzés nélkül a szövetség beadványában foglalt azon kijelentést, hogy több helyen a munkások sztrájkmozgalmát éppen a szövetség akadályozta meg.

Hogy a szövetség sztrájkmozgalmakat elő nem segít — az természetes, mert az alapszabályok ezt

meg nem engedik, hogy befolyásával a sztrájkot megelőzni töreksszi — alapszabály szerint kötelessége, mert tagjai anyagi és szellemi érdekeinek megóvása képezi legfőbb feladatát.

Már pedig kétségtelen, hogy e feladatának egyedül akkor felelhet meg, ha minden rendelkezésre álló eszközzel azon van, hogy a munkaadó és munkása közötti jó viszony ápolassék, fejlesszessék.

Felhívjuk tehát a szövetséget, hogy a jövőben szolgálati ügyek közvetítésétől tartózkodjék s fokozott figyelmet fordítson arra, hogy működése szigorúan az alapszabályok keretében mozogjon.

Budapest, 1906. évi december hó 31.

A főnök helyett

Söpkér s. k.

miniszt. oszt.-tanácsos.

Hogy miért jelölte a felügyelőség ezt a leiratot bizalmasnak, nem értjük az okát. Hiszen hogy fogantja legyen, a Szövetség összes szerveinek ismernie kell a tartalmát. Azt sem tudjuk, vajjon egyáltalában helye van-e olyan írásváltásnak a Szövetség vezetősége és a felügyelőség között, amelyről a tagok nem bírnak tudomással. Csak természetes, hogy ezt a leiratot a Szövetség egész vezetőségével ismertették és így módunkban van lapunk útján az összes tagok tudomására hozni.

A Szövetség központi vezetősége a leiratot tudomásul vette. Egyebet nem is tehetett. Nincs módja apellálni a felügyelőség ukáza ellen. De mi, a vasuti munkások lapja, nem tehetjük egyszerűen irattárba a leiratot.

Es ha a vezetőség nem is szállhat vitába a felügyelőség véleménynyilvánításával, a Szövetség tagjainak nemcsak joguk, de kötelességük is megmondani, hogy mi az ő felfogásuk.

Elvégre, nem a felügyelőségé a Szövetség, hanem a tagoké.

A tagok fölfogásának a tolmácsaivá szegődünk, amikor kijelentjük minden kertelés nélkül, hogy *nem osztjuk* a felügyelőség magyarázatát a Szövetség hivatásáról s az alapszabályok értelmezéséről.

Beszéljünk világosan. Véleményünk szerint a Szövetség, alapszabály szerint, tartozik valamennyi tagjának — egyenként és együttesen — megvédeni az anyagi és erkölcsi érdekeit és munkafeltételeik javítását előmozdítani. Ha a szolgálat főnökök sértik a tagok érdekeit, akkor is tartozik közbenjárni a Szövetség. Abban az esetben is, ha egyes vagy akár csak egy tag érdekein esett is a csorba.

Hogy ez a közbenjárás békés uton történjék, az magától értetődik. Sztrájkot a Szövetség nem rendezhet. Ezt tiltja az alapszabály. De az már mégis csak mulatságos felfogás, hogy a felügyelőség a Szövetség kötelességévé teszi a sztrájkok meggátolását. Ezzel egyenesen rendőri funkciókat szó a Szövetség nyakába. Ebben az irányban teljesen kimerítette a Szövetség kötelességét, amikor békés uton kíván javítani a tagok helyzetén. Ha békés uton ezt el nem lehet érni, akkor egész egyszerűen megszűnik a Szövetség hatásköre és befolyása. De zsandárszolgálatot a Szövetség nem teljesíthet.

Még mulatságosabb a felügyelőségnek az a kísérlete, hogy az alapszabályokból magyarázza meg a Szövetségnek a ráerőszakolt kötelességét. Mivel alapszabály szerint a Szövetség tagjainak anyagi érdekeit tartozik megóvni, kötelessége meggátolni a sztrájkokat.

Engedelmet kérünk, ez az indoklás vas-tag tévedésre vall. Mi tudunk ugyan sztrájkokat, amelyek a résztvevők anyagi érdekeit károsítják, azonban sokkal több olyan sztrájkot tudunk, melyek hatalmasan előbbre vitték a résztvevők anyagi helyzetét. Sőt tudunk eseteket — hej, nem is kell olyan nagyon messzire mennünk! — amikor bizonyos jogos és igazságos érdekeket csak a sztrájk útján lehetett diadalra segíteni, miután minden más békés ut meddőnek bizonyult.

Egész határozottsággal tiltakozunk tehát

— mi, a tagok — az ellen a szerep ellen, amelyet a felügyelőség a Szövetségnek szánt. És tiltakozunk az ellen is, hogy a Szövetség örve alatt béklyókat rakjanak ránk felülről. Mi úgy reméltük és úgy akartuk, hogy a Szövetség révén több szabadságot és nagyobb darab kenyeret vívunk ki magunknak. Ha e helyett még a Szövetség címén a kevés szabadságunktól is meg akarunk fosztani, ha a Szövetséggel együtt bilincseket akarnak ránk rakni, ha a Szövetségért cserébe mozgási szabadságunkat akarják elvenni, akkor csak egy válaszunk lehet:

— Köszönjük a Szövetséget, de igába nem hajtjuk a fejünket. Szabadság nélkül nem lehetünk el, de Szövetség nélkül még valahogyan boldogulunk...

Vasuti munkások, egyesülésben rejlik az erő.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Közygyűlési meghívó.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége 1907. évi február 2-án és 3-án Budapesten, a Társadalomtudományok Szabad Iskolája előadási termében, VII., Damjanich-utca 26. sz. alatt tartja

I. évi rendes közgyűlését.

Napirend:

A központi vezetőség jelentése.

A felügyelő választmány jelentése és a felmentvény megadása.

Új vezetőség megválasztása.

Indítványok.

A helyi csoportok képviselője az alapszabályok értelmében a következő módon határoztatik meg: Minden egyes helyi csoport vagy befizetőhely 50 tagig egy küldöttet küld ki. Minden 50-en felüli töredék ugyancsak egy küldött küldésére jogosít. Oly csoportok, amelyek több küldött kiküldésére vannak jogosítva, mandátumaikat egy küldöttre is átruházhatják, de háromnál több megbízatással egy küldött sem bírhat.

Minden helyi csoport annyi szavazattal bír, ahány küldött megválasztására jogosítva van. A kiküldöttek számát azon tagok száma határozza meg, akik után a közgyűlés egybehívása előtti hónapban a járulékok a központba beküldettek.

A helyi csoportok két héttel korábban kötelesek a központi vezetőséget a küldöttek számáról értesíteni, hogy azoknak a megbízólevél elküldethessék. A napirendre vonatkozó indítványok legalább 8 nappal előbb írásban beküldendő a központi vezetőséghez.

Pászty Károly,
titkár.

Kiss Miklós,
elnök.

Kérelem a tagtársakhoz! Kérjük mindama tagtársainkat, akik a közgyűlés tartama alatt küldötteknek szállást adhatnak, hogy ezt a központi irodában haladéktalanul jelentsék be.

*

A központi irodának — közgyűlés előtt állva — most annyi a teendője, hogy ez uton is kérjük a munkástársakat, hogy leveleiket a lehető legrövidebbre szabják. Különösen ügyeljenek arra, miszerint külön papírosra írják mindazt, amit a titkárságnak, külön amit a könyvelőség részére szának. Éppen úgy nem szabad a szerkesztőséget és kiadóhivatalt a Szövetséggel összekeverni.

A központi iroda egyúttal türelemre kéri a munkástársakat, ha leveleikre nyomban választ nem kapnának, mert teljes lehetetlen-

ség minden levélre, amelynek javarésze sok utánjárást is igényel, azonnal válaszolni.

Kérjük egyúttal a multkoriban szétküldött kérdőíveket pontosan kitöltve, azonnal visszaküldeni.

A titkárság.

Köszönetnyilvánítás. A cameral-moravieai helyi szervezet vezetősége őszinte és leghálásabb köszönetét nyilváníti *Halda* szertárvezető urnak azon tetteért, hogy a helyi szervezet részére 25 darab könyvet ajándékozott.

A helyicsoportok közleményei.

Mindazon helyicsoportok, amelyek helyiséget változtattak, tartoznak ezt a hatóságnál bejelenteni és a bejelentést 1 koronás okmánybéllyel ellátni. Ilyen bejelentési íveket kívánatra szívesen küld a Központi Iroda.

A Budapest-dunaparti és Ferencvárosi helyicsoport január hó 29-én, kedden este tartja évi rendes közgyűlését a Soroksári-ut 18. szám alatt levő Schuller-féle vendéglőben. Miután külön meghívókat nem adunk ki, kérjük a tagtársakat, hogy a gyűlésen teljes számban vegyenek részt.

A budapest-keleti helyicsoport január 21-én, hétfőn délután 5 órakor tartja az Ovoda-utca 26. sz. a. vendéglőhelyiségben évi rendes közgyűlését.

A budai helyicsoport 1907 január 19-én, este 8 órakor közgyűlést tart, amelyre a t. tagtársak okvetlen megjelenését kéri a vezetőség.

A Budapest—Északi főműhelyi helyicsoport 1907 január hó 19-én, szombaton este tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés a Máv. éttermében lesz megtartva.

A rákosrendezői helyicsoport vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnök Jiskra Ferenc, alelnök Heider Lajos, I. jegyző Berger Dezső, II. jegyző Tihanyi Károly, pénztáros Tóth József, ellenőrök Énekes Antal, Beitelbeck János, választmányi tagok Márton Bálint, Schenk Miklós, Czalakó János, Szőnyi Imre, Győri István, Rozsnyik János, Schwarz István és Gróf János.

A kispesti helyicsoport január hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor a Munkásotthonban (Üllői-ut 125.) évi rendes közgyűlést tart.

Az istvántelki helyicsoport 1907 január hó 27-én, délután 2 órakor tartja a csoport helyiségében évi rendes közgyűlését az alapszabályszerű napirenddel. Kérjük a tagtársakat, hogy úgy a közgyűlésen, mint az ezt követő kedélyes-estélyen okvetlenül teljes számban megjelenni sziveskedjenek. A kedélyes estély műsora a helyszínén kapható.

A pozsonyi helyicsoport vezetősége értesíti az összes tagtársakat, hogy február hó 1-én, a Stefánia-uton levő Resznák J.-féle vendéglőben, világpostával egybekötött táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelem a helyicsoport könyvtáralapja javára fordittatik. A vezetőség felkéri az összes tagtársakat, hogy ezen táncvigalmat tőlük telhető minden eszközzel támogassák.

A debreceni helyicsoport 1907 január 20-án, d. u. 2 órakor, az Otthonkávéház dísztermében tartja rendes évi közgyűlését az alapszabályszerű napirenddel. Tekintettel erre, kívánatos, hogy a tagtársak minél tömegesebben jelenjenek meg.

A péceli helyicsoport közgyűlését a közbejött akadályok miatt nem tarthatta meg e hó 13-án. Ehelyett február hó 3-án fogja megtartani egy később megállapítandó helyen.

A nagyváradi helyicsoport 1907 január 20-án, délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését.

A temesvári helyicsoport 1907 január 20-án, délután 2 órakor, a városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. Tekintve a napirend fontosságát, a vezetőség bizton számít arra, hogy a tagtársak a lehetőség szerint teljes számmal fognak a

közygyűlésen megjelenni. Külön meghívót nem küldünk szét, azért kérjük eme hirt a tagok között minél szélesebb körben elterjeszteni.

A petrozsényi helyicsoport e hó 20-ikára tüzte ki évi rendes közgyűlését. A közgyűlés d. u. 5 órakor a Tute-féle vendéglő helyiségében lesz. A vezetőség kéri a csoporthoz tartozó munkásokat, hogy legalább egy taggal minden állomás is képviseltesse magát.

A pozsonyi helyicsoport ugyan- csak e hó 13-án tartotta meg közgyűlését. A központ megbízásából *Farkas* Izor munkástárs vett részt és egy felolvasás keretén ismertette a munkásmozgalom célját. A jelentés, illetve felmentvény megadása után a következő munkástársak lettek a vezetőségbe választva: Elnök *Izso* János, jegyző *Balogh* Gusztáv, pénztárnok *Pintér* Géza, ellenőrök *Horváth* József és *Konács* Adolf, vezetőségi tagok lettek *Kocsi* János, *Nuszbaum* Adolf, *Világos* Pál, *Izso* Mihály, *Pásztó*, *Majör* Sándor, *Kumnach* Gusztáv, *Pap* János és *Ugróczy* János. Közgyűlési kiküldöttek *Izso* János munkástárs lett egyhangulag megválasztva.

A rákoskereszturi helyicsoport folyó hó 20-án, d. u. 4 órakor, saját helyiségében (Pesti-ut 2. sz. alatt) az alapszabályokban előirt napirenddel közgyűlést tart, melyre ez nton kérjük a t. munkástársakat, hogy teljes számban megjeljenek.

Zágráb. A V. M. O. Sz. zágrábi kerületi vezetősége felhívja úgy a volt műhelyi dalárda, mint a Szövetség többi tagjait, hogy akik hajlandók az alakítandó „Szövetségi dalárdába” belépni, azok szombaton, január 19-én, este 8 órakor a Draskovics-utcai sörcsarnokban jelenjenek meg a dalárda megalakulása végett a további lépéseket megtenni.

A verseci helyicsoport a Hoffmann-féle vendéglőben 1907. január 20-án délután 2 órakor tartja közgyűlését.

A székesfehérvári helyicsoport vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnök *Dobros* István, jegyző *Fülöp* István, pénztáros *Gibba* József, ellenőrök *Szűts* Imre és *Mádl* Gyula, vezetőségi tagok *Gróf* Imre, *Majör* József, *Fejes* Gábor, *Szabó* Jenő, *Gász* Ferenc, *Kiss* György, *Nikovics* János, *Rékay* Károly, *Papp* István és *Szölösi* János.

A ceglédi vasuti munkások folyó hó 18-án este 6 órakor a Kaszás-féle vendéglőben fontos értekezletet tartanak.

A pécsi helyicsoport új vezetősége a következő: Elnök *Szeicz* Lajos, jegyző *Hradil* Gyula, pénztáros *Rozner* Felix, ellenőrök *Moós* Péter és *Egyed* László, könyvtárosok *Egri* Elek és *Gerzso* Géza, vezetőségi tagok *Engli* Miklós, *Dobzai* Mihály, *Salamon* Ignác, *Reinitz* József, *Böhrer* Engelbert, *Matorics* István, *Vogl* István, *Bodó* János, póttagok *Lipokatics* András és *Grámor* Ignác.

A nagyszebeni helyicsoport a következőket választotta vezetőségi tagokul: Elnök *Hoprik* Mihály, jegyző *Gondos* Henrik, pénztáros *Marton* Miklós, ellenőrök *Márk* Simon és *Gráger* Mátyás, bizalmiférfiak *Molnár* Lajos és *Iklódi* József.

A kanizsai helyicsoport vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnök *Tóth* György, alelnök *Varga* Kálmán, jegyzők *Ilász* János és *Nemesics* István, pénztáros *Bognár* Adolf, ellenőrök *Parragh* József és *Modrovits* Imre, vezetőségi tagok *Magyar* János, *Kránitz* József, *Lőrincz* István, *Koronózi* Ferenc, *Ispaiics* Péter, *Panda* István, *Takács* Ferenc és *Salamon* Károly.

A miskolci helyicsoport elnökévé újból *Albrecht* Lajos választatott meg; jegyző *Katona* Lajos, pénztáros *Székely* Győző, ellenőrök *Kollár* Béla és *Habetter* Gyula.

A nagykárolyi helyicsoport vezetőségébe a következők választattak: Elnök *Magyar* Mihály, jegyző *Nagy* Imre, pénztáros *Pál* Lajos, ellenőrök *Balogh* Pál és *Kornya* Demeter, bizalmiférfiak *Jelinek* Károly és *Popi* József.

A szegedi helyicsoport f. hó 20-án délután 3 órakor saját helyiségében (Japán kávéház) évi közgyűlést tart, melyre a munkástársakat tisztelettel meghívja

a vezetőség.

A zombori helyicsoport e hó 13-án tartotta rendes évi közgyűlését. Pénztári és egyéb jelentések tudomásul vétettek és a felmentvény megadatott. A vezetőségbe a következő munkástársak választottak: Elnök Grünberger Béla, jegyző Pipicz József, pénztárnok Pervinkel János, ellenőrök Farkas Péter és Boldog Imre, bizalmiférfiak Hovinszky Márk, Peinczen Adám, Banzi János és Hugyecz József. A központi kiküldött üdvözlölve az újonnan megválasztott vezetőséget, hosszabb beszédet intézett a jelenvoltakhoz s ezzel a közgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

A ruttkai helyicsoport január hó 20-án a Rund-féle házban rendkívül érdekes felolvasást rendez.

A miskolci helyicsoport részére f. évi január hó 21-én délután a Svéd-szálló emeleti helyiségében dr. Egri Miksa pályorvos egészségügyi dolgokat tárgyaló felolvasást tart. Az érdekes és tanulságos felolvasás meghallgatására ez uton is meghívja a vezetőség a tagtársakat.

A karánsebesi helyicsoport f. évi január hó 20-án, délután 2 órakor a Radetzky-féle vendéglőben gyűlést fog tartani.

A bárándi helyicsoport új vezetősége a következőképpen alakult meg: elnök: Farkas Lajos, jegyző: Gulyás Antal, pénztáros: Karalyos Károly, ellenőrök: Szabó Imre és Szőnyi Sándor, vezetőségi tagok: Balla Imre, Bakonyszegi János, Szőnyi János, Vigh Albert, Varga István és Katona Béla.

A püspökladányi helyicsoport vezetősége a következőképpen alakult meg: elnök: Nagy Gábor, jegyző: Csáthi Imre, pénztáros: Székely János, ellenőrök: Fencsik János és Fodor Antal, bizalmiférfiak: Ungvári István, Joó István, Varga Sándor és Csontos Mihály.

A kiskunfélegyházai helyicsoport január hó 20-án új helyiségében, a Kossuth-utca 7. sz. alatti Pallagi Ferenc-féle vendéglőben közgyűlést tart.

A kolozsvári helyicsoport január 19-én este 7 órakor vitaestélyt rendez és január 20-án délelőtt 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését. Ugy a vitaestély, mint a közgyűlés színhelye a Ferenc József-utca 63. szám alatt lévő „Összhang” egyleti helyiség lesz.

A mezőturi helyicsoport január 20-án taggyűlést tart.

A szombathelyi helyicsoport összes tagjait felkérjük, hogy tagkönyveiket a bizalmiférfiak útján szolgáltatassák be a helyicsoport vezetőségének.

A tövisi helyicsoport 1906. január hó 20-án a Kerekes-féle vendéglőben tartja évi rendes közgyűlését.

A rákoskereszturi helyicsoport 1907 január 20-án, délután 3 órakor tartja évi közgyűlését özv. Boóz Antalné vendéglőjében (Pesti-ut 2.)

A ruttkai helyicsoport vezetősége kéri az összes szaktársakat, akiknél könyvtári könyvek vannak, a könyvtár rendezése végett legkésőbb 1907 február 1-ig hozták be.

A szegedi helyicsoport január hó 20-án, délután 3 órakor tartandó közgyűlésén a tagtársak erkölcsi kötelességüknek tartásuk a megjelenést.

Az összes csoportok közgyűlésének jegyzőkönyve másolatban — a megválasztott új vezetőség teljes névsorával és az elnök és jegyző lakásának megjelölésével — az illető csoport közgyűlése után *nyomban felküldendő*. Ugyszintén a szövetségi közgyűlés küldötteinek nevét is kérjük a központi irodával tudatni.

Gyűlési tudósítás.

Közgyűlési naptár. Közgyűlést tartanak:

Január 18. Cegléd (értekezlet).

Január 19. Budapest—Buda.

Január 20. Versec, Kolozsvár, Debrecen, Petrozsény, Szeged, Nagyvárad, Rákoskeresztur, Kiskunfélegyháza, Temesvár, Tövis, Karánsebes.

Január 21. Budapest—Keleti h.-cs.

Január 26. Budapest—Északi főműhely.

Január 27. Budapest—Istvántelek és Kispeszt.

Január 29. Budapest—Dunapart.

Sátoraljaúj hely. A sátoraljaúj helyi helyicsoport e hó 13-án, vasárnap délután, tartotta első rendes évi közgyűlését a városi színház nagy éttermében, mintegy 150 tag jelenlétében. A központ képviselőjében Pfeifer Sándor tagtárs vett részt a gyűlésen, amelyet Hradil Agoston elnök nyitott meg. Zsiday Ferenc titkár a vezetőség múlt évi működéséről számolt be: jelentette, hogy a helyicsoportnak ezidőszámtól 359 tagja van. Utána Király Lajos pénztárnok tett jelentést a csoport pénzügyeiről, amelyek nem éppen kedvezőtlenek. Majd Deutschmann László ellenőr jelentette, hogy az ügykezelést teljesen rendben találta. Indítványára a vezetőségnek a közgyűlés egyhangulag megadta a felmentvényt.

Ezután a korelnökké választott Dudás Bertalan tagtárs vette át az elnöklést, mire Pfeifer Sándor hosszabb, nagy tetszéssel fogadott előadást tartott a szövetség céljáról. Főképpen arra buzdította a jelenvoltakat, hogy tartsanak ki, mert néhány havi szervezkedés után még nem lehet nagy eredményeket várni. Az előadás nyomán felhangzott lelkes tetszés bizonyítja, hogy a figyelmeztetés termékeny talajra talált.

A közgyűlés ezután elfogadta Bussány Pál tagtárs indítványát, hogy a helyicsoport lehetőleg magánhelyiséget béreljen, majd áttért az új vezetőség megválasztására. A Skultéty tagtárs elnöklete alatt működő szavazatszedő bizottság megállapította, hogy leadtak 108 szavazólapot. Majdnem egyhangulag a következőket választották a vezetőségbe: elnök Hradil Agoston, jegyző Zsiday Ferenc, pénztárnok Király Kajos, ellenőrök Deutschmann László, Bussány Pál, bizalmiférfiak Balázs István, Páris Béla, id. Dudás Bertalan, Józik Imre, Szuhánszky Pál, Máté István, Szlatinszky Géza, Purger Imre, műhelyi szertár Jakab András, fűtőház Szatala Albert, állomás Fazekas József.

Ezzel a közgyűlés kimerítette napirendjét és Hradil elnök lelkes beszéddel berekesztette.

Nyugtázások.

Lepsény. Az újév napján tartott mulatság jö, vedelem elszámolása: Belépődíjból befolyt 84.30, felülfizettek: Csima 2.50, Bánóczy 1.—, Szabó 1.—, Kiss 1.—, Zsoldos 1.—, Farkas —.50, Molnár —.40, Kovács, Varga, Szántó —.20, Szilasi, Szőke Gondán, Bocsor, Lőrincz, Kocsi —.10 korona. Főléleg 50 korona. A felülfizetésért ezután mond köszönetet a vezetőség.

Arad. Az 1906. évi december hó 31-én tartott táncestélyen befolytak a következő felülfizetések: Erdőfi Ferenc 2.—, Pényes Kálmán főmérnök 2.—, Simon Lajos —.60, Reichel János 2.—, Diószegi Károly —.80, Kutni László —.60, Ribászky István 1.—, Koszta János 1.—, Demelbacher Jakab 2.—, Kovácsik Pálné 1.40, Hőgye Sándor —.80, Szabó József 1.20, Jászai Sámuel —.60, Mezőberényi szabó-szervezet 2.—, Wolf János, Mezőberényi 1.20, Csepő László —.40, Mészáros Ferenc —.40, Mészáros István 2.—, Schwarcz Lajos —.80, Örsleger Lajos 1.—, Heidrich Ede 1.—, Dán Tamás —.60, Simon István 1.—, Akosztin József —.20, összesen 26.60 korona.

A felülfizetésekért ezután mond köszönetet a vezetőség.

A Bruck—Királyhidai helyicsoport által rendezett Szilveszter-estélyen a következő felülfizetések folytak be:

Csoka György határszéli rendőrbiztos 4.—, B. Királyhidai kivándorlási kirendeltség tisztviselője 10.—, Heuböck Antal 2.—, Molnár József 2.—, Valter Flórián 1.50, Strass Ignác 1.—, Supnia Ferenc 1.—, Schwandner József 1.20, Molnár Vince 1.—, Brandweiner Vilmos —.80, Kanitz Gáspár —.80, Paaly Joáchim —.70, Zvikel Antal 1.—, Molnár Péter —.60, Horváth Joáchim —.60,

Holicsek János —.60, Zeigner József —.80, Ujj János —.40, Horváth József —.40, Martinkovics János —.40, Mettlics János —.40, Vánhal Ludvig —.40, Veiner Adám —.40, Csizmadia István —.50, Ács Gergely —.40, Aschbot István —.40, Huber Antal —.40, Svajzkoper N. —.40, Soós János —.40, Darvai Lipót —.10, Molnár Gábor —.20, összesen 34.80 korona.

A felülfizetésekért ezután mond köszönetet a vezetőség.

A mulatság tiszta jövedelme a helyicsoportban létesítendő könyvtár alapja javára fordíttatik.

Testvérek! Minden egyes ember külön-külön legyen lánglelkű apostola az összetartásnak és a szervezkedésnek.

A lelkek sztrájkja.

Nem hittük volna, hogy ilyen hamar bekövetkezik ennek a milliomos vállalatnak a csődje. És bekövetkezett. A népszerű vasutas-barátok tekintélye, befolyása, áldozatkészsége kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a Máv.-ot megmentse a csődtől. Hiába miniszter Kossuth Ferenc, hiába miniszterjelölt Batthyány Tivadar, a szakál-gróf és hiába igazgató Ludvig Gynla — a kocsik nem gurultak a fagyos síneken és megállt a teherforgalom. A múlt hét eseményei közül kiritt ez a száraz dolog — pedig mennyire jelentőségteljes! hogy megakadt a teherforgalom. A fővárosi lapok bőven foglalkoztak ezzel a szokatlan eseménnyel és egyik-másik radikális ujság a legnagyobb összintességgel mutatott rá a váratlanul bekövetkezett katasztrófa okaira.

A csőd folyamán e hó 9-én már úgy állt a dolog, hogy a nyugoti pályaudvar nem fogadott egyetlen egy tehervonatot sem.

A fagyos hideg nem volt egyedüli oka ennek a katasztrófának. A főoka az Államvasutak csődjének a főszerelésnek elégtelensége és a személyzet kimerültsége. A forgalom az Államvasutak vonalain az utolsó évtized alatt megháromszorozódott, az építmények és a főszerelés azonban a régi maradt. Az állomások szűkek, nem elég bennük a vágány, a rakodóhelyek rövidek, a fűtőházak elégtelenek.

Igy történt, hogy a tehervonatok nagyrészt már hetek óta nem lehet az állomásokba behocsájtani, a vágányok túlszűkülték a következőkben. A Máv. forgalmi vezetősége nagy zavarában úgy segített magán, hogy egész egyszerűen főszereltette a tehervonatok az egyes állomások között.

Hozzájárult a katasztrófa bekövetkezéséhez az is, hogy a hó és fagy következtében a „gurítás” alig volt végezhető. A kocsik odafagytak a sínekhez. Az óriási III. Qu. mozdonyok, amelyek különben játszi könnyűséggel szállítanak 70—75 rakott teherkocsit és amelyeknek sík pályán 1150 tonnát kell szállítaniok, nem voltak képesek 10—12 odafagyott kocsit kimozdítani a helyükből.

Hozzájárult mindezekhez a személyzet kimerültsége és elégtelen száma. Rákosrendezők például a személyzet fele beteg volt. Az éjjelnappal folyó munkát nem bírták. Kidőltek és nem volt mivel pótolni az így támadt munkaerőhiányokat. Nem áll elég gyakorlott és szakképzett ember a Máv. rendelkezésére. Most bosszulja meg magát az a bűnös kapzsiság, amely évtizedeken keresztül a minimumra szorította a személyzet létszámát és megfeszítő munkával terhelte meg őket. Kétségtelen, hogy nagy szerepe van a munkatorlódásban, a kerekeken nyugvó óriási restanciában a lelkek sztrájkjának is. Az emberek csüggedtek, reménytelenkedtek és minden külön szándék nélkül is megcsappant a munkakedvük.

A csőd hivatalos bejelentése e hó 10-én következett be, amikor az Államvasutak igazgatósága a további intézkedésig az egész vonalon beszüntette a teherforgalmat.

A Máv. egész hálózatának valamennyi állomása a következő tartalmu rendeletet kapta az igazgatóságtól:

Az ősz óta Budapestre irányuló, még soha nem tapasztalt rendkívül nagy for-

galom, valamint a december második felében beállott és még mindig tartó, a vasuti forgalmat nagy mérvben megnehezítő rendkívüli kedvezőtlen időjárás következtében az áruk és kocsik a budapesti pályaudvarokon olyan nagy mérvben torlódik össze, hogy a torlódás megszüntetésére korlátozó intézkedéseket kellett tenni. Ennek folytán január 10-ikétől kezdve Budapest—közponi vásárcsarnok Budapest—Ferencváros—marhavásártér-állomások kivételével a *Budapestre berendelt teherárak felvételét további intézkedésig beszüntették.* Mihelyt a hátrányok fedezve lesznek és az időjárás kedvezőbbre fordul, a korlátozás azonnal be lesz szüntetve.

Most már elolvadt a hó, de megszünt-e mindazon ok, mely ezt a csodát előidézte? *A lelkek sztrájkját* nem az időjárás csinálja, higgyék el az urak!

Tessék haladéktalanul és céltudatosan kibővíteni az államvasutak hálózatát, tessék a felszereléseket kellő mértékben kibővíteni és tessék mindenekelőtt a személyzet emberiséges megélhetéséről és türethető szolgálati viszonyairól gondoskodni, hogy rendkívüli akadályokat az alkalmazottak rendkívüli munkakedvvel és buzgalommal iparkodjanak legyőzni.

Nagy baj az, hogy az egész képviselőházban, sőt még a vasutak főintézői között is alig akad egy ember, aki alaposan ismerne a vasuti forgalom és szolgálat minden csinyját-binyját. *A törvényhozásban egyetlen vasutas sincs,* az igazgatóság tagjai és a legtöbb üzletvezető is importált ember, aki csak az aktákból ismeri elméletileg a vasut rejtélyes birodalmának a labirintusát és ennek tulajdonítható, hogy a legsürgősebb teendőket elmulasztják, vagy amit tesznek, fordítva cselekszik.

És a legnagyobb baj az, hogy nincs szó, nincs reménység, mely a *lelkek sztrájkját* megtörné. Az államvasutakat maga a természet segített figyelmeztetni arra a csődre, amely most bekövetkezett, de a katasztrófa okait nem szünteti meg az uristen. Tessék gyorsan intézkedni, mert a hó elmaradhatott, de a lelkek sztrájkjának lappangó tüze ég, rettenetes erővel ég, halad előre és alighanem körmire ég a Máv. urainak...

Munkások!

Saját lapotok, a

NÉPSZAVA

érdekében agitáljatok mindenfelé!

Követeljétek mindenütt, ahol megfordultok!

SZERVEZETI ÜGYEK.

Szervezetünk tagjai a következő saját kiadásunkban megjelenő vasutas szaklapokat kapják díjtalanul: magyarok a „Magyar Vasutas“-t, németek a „Fachblatt der Eisenbahner“-t, horvátok a „Hrvatski Zeljezničar“-t. Azonkívül a román és tótajku munkástársaink a saját anyanyelvükön megjelenő munkáslapot kapják, mely szintén közül vasutascikkeket.

Veszteségünk. Borsi Imre, 60 éves debreceni tagtársunkat, szolgálat közben a vonat elgázolta. Szerencsétlen tagtársunkat f. hó 14-én temették tagtársaink részvéte mellett és kegyeletük jeléül szép koszorút helyeztek ravatalára.

Adakozás. Az orosházai helyicsoport beküldött a Petrozsényban szerencsétlenül elhalt Boldizsár Antal családjának segélyezésére 4.90 kor.-t. Az összeget rendeltetése helyére juttattuk.

Terjeszszétek mindenütt a „Magyar Vasutas-naptár“-t!

Minden szervezett vasutas kötelessége és érdeke a „Magyar Vasutas-naptár“- megszerzése!

LEVELEZÉS.

Arad. (*Az Acsev. hajcsárja.*) Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutaknál a kocsisztítók helyzete a leggyalázatosabb talán az összes társulatok kocsisztítóinál. Megkezdjük reggel 5 órakor a munkát és tart este 8 óráig. Ez így megy két napon át. Harmadik nap szintén 5 órakor kezdjük, de most már aztán eltart másnap reggel 7 óráig, tehát *minden harmadik nap teljesítünk 26 órai szolgálatot.* A negyedik napon következik a 22 órai pihenő.

Sérelmünkkel előállottunk Szabó Gusztí főkocsisztítóval és megmondtuk neki, hogyha soká így fog menni, nem bírjuk ki. Azt a feleletet nyertük, *hogy aki nem bírja, tegye le, mert itt az én szavam a szent.* De kérem szépen, így nem lesz jó — mondtuk neki.

Fogja be a száját és ne ugasson, szavalta a művelt ur.

— A kutya szokott ugatni és nem az ember, jegyeztük meg a legnagyobb nyugodtsággal.

— Hát jól van, tudják meg, hogy addig fogom magukat szekirozni, amíg valamennyien elszöknek.

Leültünk 7 órakor reggelizni, odajött és azt mondotta, hogy nincs reggeli idő, miután mi nem vagyunk napszámosok, hanem hónap-számosok. Együk meg a reggelit odahaza vagy várjuk be a delet. Most már nem elég a 14 órai szolgálat sem, hanem este 7 órakor, mikor bejön a vonat, megköveteli, hogy mossuk meg a kocsikat. Ki képes ilyen hideg időben, hogy odaálljon kocsi mosni? Különben szívesen mossunk a hidegben is, *csak fizessék meg a tulórákat* — mondtuk a hajcsároknak. Ezért egyik munkástársunkat a főkocsisztító kihallgatásra vezette Kardos művezető urhoz és azzal vádolta, hogy *lázit és nem akar dolgozni.* De munkástársunk a művezető urnak épp úgy, mint a főkocsisztítóknak is megmondta, hogy a hideg dacára is mosni fogják a kocsikat, *csak a tulórákat fizessék meg;* erre a művezető ur csak azt felelte: ha hideg van, majd kötök mindnyájuknak egy-egy kályhát a hátára, hogy ne fázzanak.

Az ilyen cudar eljáráshoz, ehhez a hitvány bánásmódhoz nem sok kommentár kell. A főkocsisztítót — nincs messze az idő — keserves csalódás éri és megtudja, hogy az Acsev. munkásait sem lehet büntetlenül nyuzni, hajszolni, denuncálni. Addig is tartunk össze és szolidaritásunknak hatalmas erejével figyelmeztessük a komiszkodó hajcsárt, hogy mily hitvány az ő szemtelen pöffeszkedése a munkásság összességének erejéhez képest.

Rákos-rendező. (*Raktári munkások helyzete.*) Ki ne ismerné a Rákos-rendezőt? Ha másról nem, hát arról a vasuti sztrájk-ról, amely 1906 tavaszán lezajlott. A folyton tartó drágaság arra készítette az itteni munkásokat, hogy javítást kérjenek, mert 2 kor. 60 fillérből sehogysem bírák eltartani családjukat a nagyobbbrészt családós emberek. Igaz, hogy 24 legöregebb munkásnak azelőtt volt valami akkor és százalék, de ezt a folytonosan tartó súlyos és nehéz munkaért kapták.

Ezek a szegény emberek három-kérvényt adtak be majd az üzletvezetőséghez, majd pedig az igazgatósághoz, *de mind a három kérvény süket fülekre talált.* Helyette még az *akkordot és a százalékot is megvonták* az egyezményes munkásoktól és nem javítottak semmit. Végre ezek a szegény munkások egy kérvényt nyújtottak be az igazgatósághoz, melyben előleget kérnek, mert az említett napszámból teljes lehetetlenség megélni.

Hogy ki az a jóakaró vasutasbarát, aki az említett kedvezményt megvonta tőlünk, ahelyett, hogy valami javítást adott volna, azt nem tudjuk, hanem az bizonyos, hogy ilyen izgatással akarják elérni, hogy valami olyasmit tegyünk, ami az elkeseredett, kiéhezett és megnyuzott munkásságnak a tette szokott lenni. Hát csak izgassanak bennünket onnan felülről. Mi majd felelünk

az izgatásra. Egyelőre ezt ajánljuk azoknak a figyelmébe, akiknek kötelességében áll a dolgot megvizsgálni. Még van idő arra, hogy az izgatókkal elbánjanak.

Miskolc. (*Dolgozó méhek és hajcsárkodó herék.*) Csodálatos valami ez a vasuti intézmény! Mig más, hasonló szellemű üzemmél az egy célért dolgozó munkások — legyenek azok szellemi vagy fizikai munkások — egymást megbecsülve iparkodnak a hivatásuk betöltésén, addig nálunk, a Máv.-nál a a legcsekélyebb fizetéssel megvert pályafentartási- vagy műhelyi munkásoknak valóságos harcot kell indítani az ellen, hogy az ugynevezett szellemi munkások gögjét megtörjék és hol szép szóval, hol gorombán megértessék velük, hogy az a munkáltató, aki egyiküket vagy másikukat alkalmazta, sem szóval, sem írásban nem adta el a csekélyebb fizetésű alkalmazottakat az ötször-tízszer nagyobb fizetésű alkalmazottaknak. Az üzem csak munkaerőt vett a különböző, legósdibb, sokszor a legostobább fogalmak szerint taksált munkabéreken.

Azért mégis csak úgy van, hogy a dolognak az a természetes rendje, hogy a gyengébb fizetésű munkás mintegy rabszolgája a jobban fizetett alkalmazottnak, akit felügyeleti joggal megbízott az üzemszabályzat. Ez annyira természetesnek látszik, hogy meg sem ütköznek rajta. Ez pedig a legnagyobb természetellenesség. Mindkettő egy és ugyanazon üzem alkalmazottja, mindkettő munkás s az elvállalt kötelességeinek teljesítése, az üzemnél való hivatásnak a betöltése nem egymás üldözésében, nem egymás lenézésében van, hanem a hivatás pontos és lelkiismeretes teljesítésében.

Ha az osztálymérnök és a pályamunkás egyforma becsületességgel teljesíti kötelességét, akkor soha, de soha sem lehet összeütközés e két alkalmazott közt. He a hajcsárkodás szelleme, a munkásgyűlölség ördöge felülkerekedik az osztálymérnök ur lelkében az emberies érzéseken, akkor megkezdődik az az áldatlan valami, ami a Máv.-nál otthonos, sőt természetes. Az osztálymérnök ur úgy tekinti, hogy ellensége a pályamunkás. Ezer és ezer oka van a pályamunkásnak arra, hogy az osztálymérnökben ellenséget lásson.

Ezen ellenségeskedésnek természetes volta csodálatos a Máv.-nál. Máshol ez természetellenes volna, teszem fel olyan állami vagy országos érdekű üzemeknél, ahol a főcél nem a profithajhászás, hanem a hivatás betöltése. De nálunk, a Máv.-nál a munkáslenézés, a nyuzás, a hajszolás, a hajcsárkodás éppen olyan természetes, otthonos valami, mint például egyik-másik üzletember cserző- vagy cirokseprő-gyárában, ahol százpercentes profitra dolgoznak és ezt csak a munkásnyuzással tudják elérni.

Az ilyesmire nem volna szükség a Máv.-nál. Mégis azt tapasztaljuk, hogy igenis van. A hajcsárokat a Máv. nem csak *dédelgeti*, hanem a szó szoros értelmében *tenyészt.* A szentkoronások szövetségének a céljaival mindnyájan tisztában vagyunk mi, öntudatos munkások. Nem keseredhetünk-e el, amikor azt látjuk, hogy a szentkoronás u. n. hajcsárokat — a jobb fizetésű alkalmazottak ezek — a Máv. mindenkor kitünteti azzal, hogy védelembe veszi és anyagi érdekeiket előmozdítja akkor, amikor a munkásság érdekeit kutyába sem veszi.

Itt van rá az első példa Miskolcon, ahol a szentkoronás érdekszövetség lovagjait, a csoportvezetőket, akik 190—200 forintos jövedelem mellett uraskodnak, meg nem érdemelt előléptetésben részesítette a Máv. Miért? Mert ellenségei a munkásosztálynak.

Itt van Hermann osztályfőnök ur, aki — szintén szentkoronás lovag, de a munkásság érdekeit figyelembe sem veszi, sőt legázolja, ha alkalma van rá. Ő is elégedetlen, ő is érzi, hogy a Máv. kiszípolyozza munkáerejét. És mégis mit csinál? A helyett, hogy igyekeznék, a tél nyomorával küzdő munkásokat keresethez juttatni, fontosabbnak véli a Szent Szövetség érdekében való agitációt. Hiába fordulnak hozzá a munkások

az iránt, hogy gondoskodjon legalább a háromnegyed napi munkaidőre megfelelő munkáról. Ő csak részvétét fejezi ki, de segíteni nem akar. Hja mert így kívánja a Szent Koronás humanizmus.

Mi a kötelességünk? Az, hogy szervezett-ségünk hatalmával értesítsük meg ezekkel az urakkal, hogy *egyforma* munkások vagyunk. Hogy ily uton értesítsük meg a Máv.-val, hogy míg a hajcsárrendszert dédelgeti, addig ellensége lesz annak az öntudatos munkásosztálynak, amely nem a lelkét, csak munkaerejét adta oda a Máv.-nak. De ha egyszer elkövetkezik az az idő, hogy a vérig sértett, meggyalázott lélek megtorlást követel, akkor megáll a kéz, nem áll igába a test és megtudja majd a Máv., hogy kikre van nagyobb szükség: a dolgozó ezrekre, vagy a hajcsárookra?

Ez a próba talán csak késik, de nem mulik. A tanulság mindenesetre érdekes lesz.

INNEN-ONNAN.

+ **Köszönetnyilvánítás.** Alulírott hálás köszönetemet nyújtom mindazon tereztvárosi oszt. mérnökségnél alkalmazott munkásoknak, kik megboldogult férjem halála alkalmával részvétüket fejezték ki és elhalt férjem sirjára koszorút helyeztek. Budapest, 1907. január 9. özv. *Szokop Mártonné.*

Fogadják ezuton hálás köszönetemet mindazon munkástársaim, kik édes atyám temetésén résztvettek. Budapest, 1907. *Köller József,* Északi főműhely.

+ **Tűz.** A MÁV. palota—újpesti állomáson néhány nappal ezelőtt egy petroleumtároló kocsilékét kapott és nagyobb mennyiségű petroleum kifolyt. A bajt hamarosan elhárították. Tegnap egy mozdony szikrájától a kiömlött petroleum meggyult és magas lánggal égett. Egy táviróoszlop meggyult és leégett. A tüzlöz az újpesti tűzoltóság is kivonult, de munkája nem akadt. A fővárosban azt beszélték, hogy a palota—újpesti pályaudvar ég.

+ **A lámpástalan vasút.** Aradról írják: Szombatn este nyolc órakor Zimándujfalu állomáson majdnem végzetes vasuti szerencsétlenség történt. Az Arad—Csanádi Egyesült Vasutaknak Kisjenő felől Aradra érkező motorosa összeütközött Zimándujfalu állomáson egy teherkocsival, amelynek hátsó részéről hiányzott a jelző lámpa. Az összeütközés olyan erős volt, hogy a motoros első két kocsija összetört és utasok közül heten súlyosan megsérültek, arukat, fejüket, kezüket vágta össze az összezúzott ablaküveg. Különösen két utazó sérült meg komolyabban. A szerencsétlenség hírére Zimándujfalu lakossága tödült ki a vasuti állomásra és bekötötték a megsérült utasok sebeit. A megrongált motorost az utasokkal együtt egy külön vonat szállította be az aradi állomásra egy órai késéssel. Néhányan, akik az összeütközés következtében megsérültek, kártérítési pert szándékoznak indítani az Acsev ellen. Az Acsev igazgatósága szigorú vizsgálatot rendelt el, hogy az összeütközésért kit terhel a felelősség. Jó, jó, de inkább elegendő lámpával látni el a vasutjait. Kevesebb profit, több lámpást!

+ **Vasuti katasztrófa.** Az újabb időben egymást félelmetes gyorsasággal követő vasuti szerencsétlenségek száma megint szaporodott egygyel. Chiléből jelentik, hogy a talgai pályaudvaron egy személyvonat hamis váltoállítás következtében a mozdolyszínpadra rohant. A két gép, mely a vonatot huzta, nekiment egy oszlopnak és felrobbant. Tűz támadt, mely villámgyorsan terjedt. Öt kocsi elégett. Az utasok közül többen meghaltak vagy megsebesültek. Talgába két segélyvonatot küldtek.

+ **A MÁV. karácsonyi személyforgalma.** Az államvasutak 1906. évi karácsonyi személyforgalom rendkívül erős volt. Legerősebb volt természetesen a Budapestre és Budapestre irányuló forgalom. A karácsonyi forgalomba vont hat napon Budapest keleti és Budapest nyugati pályaudvar állomásokról összesen 135,712 utas indult és 131,780 utas érkezett. 6372 induló utassal (4.9 százalék) és 8349 érkező utassal (6.7 százalék) volt az idei karácsonyi forgalom nagyobb a múlt événél. Legtöbb utast szállított a MÁV. december hónap 23-án, amikor is 30,048 utas indult és 24,580 utas érkezett. A nagyarányú forgalmat a normális forgalmat sem kielégítő berendezési pályaudvarokon csak fokozott erőfeszítéssel lehetett lebonyolítani különösen azért, mert az utasforgalom nem a nap egyes óráira aránylagosan oszlott meg, hanem a reggeli, déli és esti időszakokban induló vonatokkal alig néhány óra alatt kellett nagy utastömegeket elszállítani. Így december hónap 22-én esti 6 óra 50 p.-tól éjjeli 11 óra 10 percig terjedő időszakban, vagyis 4 óra és 20 perc alatt, 17 vonattal 7000 utas, vagyis az ugyanezen napon elszállított utasok 41 százaléka; december hó 23-án pedig reggeli 6 óra 20 perctől délelőtt 9 óra 35 percig terjedő időszakban, vagyis 3 óra 15 perc alatt, 18 vonattal 7500 utas, vagyis az ugyanezen napon elszállított utasok 40 százaléka utazott.

MULATSÁGOK.

Meghívó. A magyarországi vasuti munkások országos szövetségének karácsonyi csoportja 1907. évi február hó 2-án a Radezki-féle vendéglőben zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona, családjegy (1 férfi és 2 hölgy) 2 korona, szövetségstagoknak családjegy is 1 korona. Jegyek kaphatók meghívó előmutatása mellett a vezetőségénél és este a pénztárnál. Tiszta jövedelem egy része a könyvtár javára fog fordíttatni.

Félegyháza. A vasuti munkások kiskunfélegyházi helyicsoportja 1907. évi február hó 2-án, Pallagi Ferenc vendéglőjének összes termeiben (Kossuth-utca, Czákó-féle házban) zártkörű **táncvigalmat** rendez. Belépti-díj személyenként 60 fillér, páronként 1 korona. Kezdeté este 7 órakor.

Debrecen. A vasuti munkások debreceni helyicsoport vigalmi bizottsága február hó 1-én **táncmulatságot** rendez. Belépti-díj előre váltott 1.20, családjegy 3 kor., a pénztárnál személyjegy 1.40 korona. A mulatság a Margitfürdő disztermében fog megtartatni. Egyben felszólítjuk a vigalmi rendezőség minden egyes tagját, hogy szombat, e hó 19-én, este 7 órakor igen fontos ügyben egyetli helyiségünkben megjelenni szíveskedjenek.

Ruttká. A ruttkai vasuti munkások vigalmi hűgyrendezősége 1907. évi február hó 2-án, a Rund-kávéház összes termeiben **táncvigalmat** rendez. Kezdeté este pont 8 órakor. Esetleges tiszta maradvány a ruttkai vasuti munkások helyicsoportjának könyvtár alapja javára fog fordíttatni. Belépti-díj személyenként 1 korona, családjegy (3 személy) 2 korona.

Zágráb. Az államvasutak zágrábi műhelyének iparos ifjusága folyó év február hó 2-án, a „Polgári Lövéldő” összes termeiben **táncmulatságot** rendez. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a vasuti munkások szövetségének zágrábi könyvtárának javára fordíttatik. Belépti-díj: személyjegy (előre váltva) 1.60 kor., családjegy (3 személy) 3.60 kor. A pénztárnál csak 2 koronás személyjegy váltható.

Szerkesztői üzenetek.

Kisvárdaiak. Hogy a pályafelvigyázó urak ennyire a munkások nyakára nőttek, maguk a munkások az okai. Szervezkedni kell, de nem ám úgy, ahogy Ilosvai György ur kívánja, hogy a szentkoronások közé álljanak be. Ez ugyan neki nagyon inyére volna, azonban fenyegetőzéseitől cseppet se féljenek: amelyik kutya ugat, az nem harap. Rohály Mihálytól kérjenek egy meghatalmazást valakinek a nevére, ennek alapján hátralekos munkabérét kifizetik.

Sárosi Mihály ténymester (Pécs). Ön, aki Szövetségünknek nem tagja, sőt ellensége, rábeszéli a segédmunkásokat, hogy hagyják ott a szövetséget, mert nincs hasznukra. Ön átolvasta az alap-szabályokat. Erre rá is ért, mert a nyáron be volt vonulva fegyvergyakorlatra napibére 60%-ának élvezése mellett és a 8 napi szabadságot is igénybe vette. Már most Ön is tudhatja, hogy a szövetség mily feladatokra vállalkozott és mennyit tudhat beváltani ez ígéreteiből. A 8 napi szabadság, a fegyvergyakorlatok alkalmával élvezett fizetési hányad nánd annak a szövetségnek a vívmánya, amelyet Ön félreismer: Különben pedig csunya madár az, amelyik a saját fészkebe kever és furesa gusztnus az, amelyik azt a tényért piszkítja be, amelyikből eszik.

Melancholia. Nagyon téved. Írásait mindenkor a legnagyobb örömmel fogadtuk a redakcióban, amit bizonyít az is, hogy a nekünk valókat rögtön köszönettel felhasználtuk. Hogy lírai verseivel szemben nem követünk hasonló eljárást, azt Ön értheti meg legjobban, ha figyelemmel kíséri tárcárvonatunkat, ahol sohasem szórakoztató, hanem mindig a nevelő irányú prózai vagy versesművek találhatnak helyet. Ha mi nem közöljük az Ön lírai verseit, az nem azt jelenti, hogy a verseket nem tartjuk jónak, mindössze azt, hogy nem a mi lapunk számára való és szépirodalmi lapban bizonyosan megállnak a helyüket. Ismételtén kérjük Önt, hogy lantjának hurjait pengesse meg olykor-olykor ne csak az elkészedett egyéni érzések kedvéért, hanem a küzdő, a szebb jövőt remélő munkásság bátorítására, gyönyörködtetésére is és mi leszünk azok, akik a legnagyobb örömmel adjuk közre szép verseit. Üdv!

Dv. fűtőházi munkások. Csak türelem, csak hidegvér. Bátorásra és elszántságra vallanak soraik, de minden lépést csak a nagykanizsai értekezlet határozatai alapján lehet megtenni. Addig is tegyenek meg mindent, hogy az összetartás teljes és hézagatlan legyen. Kívánjuk és még mindig nem adjuk fel a reményt, hogy az utolsó pillanatban békés megoldás jön létre, de nincs kizárva, hogy szükség lesz arra a bátorságra, amely az önk leveleiből harsog ki. Üdv.

T. Béla, Sátoralfajhely. A beküldött „költemény” kétségtelenül nagy jóakaratra és lelkesedésre vall, csak az az egy hibája van, hogy nem költemény. Ami persze öreg hiba. Sem a formája, sem a nyelvezete nem költői. Őrizze meg

lelkes meggyőződését, de lelkesedjen ezentul prózában.

Szabadka. Gyűlési tudósításuk a jövő számra maradt.

Kiadóhivatali üzenet.

Ertesítés. A „Magyar Vasutas” kiadóhivatalában az alant felsorolt könyvek kaphatók:

Peres ügyekben utmutató	— — — — —	60
Népszava-Naptár	— — — — —	60
Volkstümme Kalender	— — — — —	70
Calendáru Adverul	— — — — —	50
A szociáldemokrácia jövője	— — — — —	10
A bányászok helyzete	— — — — —	10
Marx gazdasági tanai	— — — — —	3
A szocialisták politikai, társadalmi és gazdasági tanai	— — — — —	30
Szabó Ervin: A szocializmus	— — — — —	40
Gr. Batthyány E.: Anarchizmus	— — — — —	60
A szociális kérdés a kereskedelemben	— — — — —	40
A politikai tömegsztrájk	— — — — —	40
Szabados: Szocializmus-Védővám	— — — — —	50
A munkásmozgalom 1903-ban	— — — — —	40
Dr. Wolfner: A történelmi fejlődés rövid vázlata	— — — — —	40
Weitling: Egy szegény bűnös evangéliuma	— — — — —	80
Marx: Bémunka és tüke	— — — — —	80
Liebknecht: Mit akar a szociáldemokrácia	— — — — —	30
Harrer: Parlamentari választói jog	— — — — —	30
Csizmadia: A föld	— — — — —	10
Proletarok verseskönyve	— — — — —	30
A magyar nép kateája	— — — — —	10
Hol az igazság?	— — — — —	10
Miért bukott el a vasutas sztrájk?	— — — — —	12
A tizenhármak bűnpere	— — — — —	50

Szociálista Dedkók Könyvtára:

Berevítés a társadalomtudomány körébe	— — — — —	12
Commune de Paris, franciából fordítva	— — — — —	12
A szociálista propaganda módjai	— — — — —	12
Forradalomról forradalomra	— — — — —	12
Kropotkin Péter: Az ifjakhoz	— — — — —	12
Sebastien Faure: Isten bűnei	— — — — —	12

Kisebb füzetek:

Alkotmányt Magyarországnak	— — — — —	06
Kik a hazaárulók?	— — — — —	06
Hazafiság és nemzetköziség	— — — — —	04
Gr. K. B.: Szózat a népbolonditókhoz és a néphez	— — — — —	04
A lakásnyomor	— — — — —	04
A szociáldemokrácia evangéliuma	— — — — —	04
A mi hőseink	— — — — —	04
Szózat a nőkhöz	— — — — —	04
A szegény ember kenyere	— — — — —	04
A nép pártja-e a néppárt?	— — — — —	04
Kereszténység és szocializmus	— — — — —	04
A csuhások	— — — — —	04

Alkoholellesenes iratok:

Dr. Burger: Az alkoholmérgezés és elfajulás	— — — — —	10
Dr. Hollós: Az alkoholizmus okairól	— — — — —	06
Dr. Schwartz: Az állam mint alkoholirtó	— — — — —	12
Vankó Károly: Az alkohol veszedelmei	— — — — —	12
Dr. Bressler: Kis mennyiségű alkohol mérges hatásáról	— — — — —	20
Stein Pál: Álom a mértékletességről	— — — — —	06

Munkás szinpad:

A 80-as szám	— — — — —	30
7 szerep-példány	— — — — —	180
A romok és a természet törvényei	— — — — —	150

Kapható továbbá 30 fillérért a „Jogot a népek!” feliratu jelvénytil.

Megrendelhető azonkívül kiadóhivatalunkban bármilyen tudományos vagy szépirodalmi munka.

Egyeseknek csak a pénz előleges beküldése ellenében, szervezeteknek leszámlásra is szállíthatunk.

Felelős szerkesztő: **Farkas Izor.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet**

Világosság könyvnyomda r.-t Budapest, Nyár-utca 1.

CSERE.

Vonatlakatos Csapról (Ungm.) cserélnek Kis-Callbe.

Géplakatos cserélni óhajt debreceni műhelyből budapesti bármelyik műhelybe vagy fűtőházba.

Kocsilakatos Piskiről cserélne Bpest istván-telki vagy északi főműhelybe.

Hat kocsilakatos cserélni óhajt a brassói műhelyből, bármely műhelybe vagy fűtőházba.

Kocsilakatos keleti kocsiműhelyből cserélne a szolnoki műhelybe.

Összes címek a kiadóhivatalban.



Olcsó cseh ágytollak!

5 kilo új, fosztott 9.60 kor., jobb minőségű 12.— korona, fehér pehely puha, fosztott 13.—24 korona, hófehér pehely puha, fosztott 20—26 korona. Szétküldés franco utánvétellel. Kicsérélés és visszavétel csak a porto visszatérítése mellett történhetik. — **BENEDIKT SACHSEL,** LOBES 830, Pilsen mellett. (Csehország.)